

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PD1932

[Total No. of Pages : 4

[6413]-45

Fifth Year B.A. LL.B. (Five Year Law Course)

LC 0901: CIVIL PROCEDURE CODE

(2017 Pattern) (Semester - IX)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) From Part-A, Answer any three questions. Each question carries 15 marks.
- 2) From Part-B, Answer any two questions. Each question carries 10 marks.
- 3) Answer question No. 10 as directed, question 10 carries 15 marks in total.
- 4) Figures to the right indicate full marks.

PART-A

[3×15=45]

- Q1)** What is meant by pleading? Explain in detail the rules relating to pleading.
- Q2)** Define decree. Explain in details modes of execution of decree.
- Q3)** Write in detail on jurisdiction and place of suing, relating to Civil Court.
- Q4)** Enumerate the provisions relating to suits by or against a minor and a person of Unsound mind.
- Q5)** "Acknowledgement in writing gives rise to a fresh period of limitation" Elucidate, what are the requisites of valid acknowledgement?

PART-B

[2×10=20]

- Q6)** State the effect of death, marriage and insolvency of a party to a civil suit.
- Q7)** How easementary rights are acquired under the provisions of the Limitation Act, 1963?
- Q8)** How is the period of limitation is computed in case of legal disability?
- Q9)** Explain the rules of procedure as regarding withdrawal or compromise of suits .

P.T.O.

PART-C

Q10) Write short notes (Attempt Any Three)

[3×5=15]

- a) Mesne profit
- b) Return of plaint
- c) Condonation of delay
- d) Caveat
- e) Inherent powers of Court

* * *

Total No. of Questions : 10]

PD1932

[6413]-45

Fifth Year B.A. LL.B. (Five Year Law Course)

LC 0901 : CIVIL PROCEDURE CODE

(2017 Pattern) (Semester - IX)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

एकूण गुण : 80

- सूचना :-
- 1) भाग-अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांसाठी आहे.
 - 2) भाग-ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांसाठी आहे.
 - 3) भाग-क मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांसाठी आहे.

भाग-अ

[3×15=45]

प्र.1) “विनवणी” म्हणजे काय स्पष्ट करा. तसेच विनवणी बाबतचे नियम विषद करा.

प्र.2) “हुकुमनामा” ची व्याख्या लिहा. हुकुमनामा अंमलात आणण्याच्या वेगवेगळ्या प्रक्रियेचे विवरण व स्पष्टीकरण करा.

प्र.3) दिवाणी न्यायालयाशी संबंधित दाव्याचे अधिकार क्षेत्र आणि ठिकाण यावर तपशिलवार नोंद लिहा.

प्र.4) अज्ञान बालक व मतिमंद व्यक्तीच्या बाजूने व विरुद्ध दावे लावण्यासंदर्भातील तरतुदी लिहा.

प्र.5) “लेखी पोहचपावतीमुळे नविन मर्यादेचा कालावधी वाढते” वेध पावतीसाठी आवश्यक गोष्टी काय आहेत याचे स्पष्टीकरण करा.

भाग-ब

[2×10=20]

प्र.6) दिवाणी दाव्यामध्ये पार्टीचा मृत्यू, लग्न वा दिवाळखोरी झाल्याने कोणत्या स्वरूपाचा परिणाम होतो. ते स्पष्ट करा.

प्र.7) मुदत अधिनियम, 1963 अंतर्गत सुविधा अधिकार कसे समाविष्ट केलेले आहे ते स्पष्ट करा.

प्र.8) वैध निः समर्थता बाबतीत मर्यादा कालावधीची गणना कशी केली जाते. ते स्पष्ट करा.

प्र.9) दावे मागे घेण्याबाबत किंवा तडजोड करण्यासंदर्भात प्रक्रियेचे नियम स्पष्ट करा.

भाग-क

प्र.10) कोणतेही तीन संक्षिप्तात लिहा.

[3×5=15]

अ) दरम्यानचा नफा

ब) दावा परत देणे

क) विलंब माफी

ड) कॅव्हेट अर्ज

इ) न्यायालयाचे उपजत अधिकार

* * *

Total No. of Questions : 10]

PD1933

SEAT No. :

APR 2025

[Total No. of Pages : 4

[6413]-46

Fifth Year B.A. LL.B. (Five Year Course)
LC-0902 : INTERPRETATION OF STATUTES
(2017 Pattern) (Semester - IX)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) All Parts are compulsory.
- 2) Answer any three questions from Part-A. Each question in Part-A is for 15 marks.
- 3) Answer any two questions from Part-B. Each question in Part-B is for 10 marks.
- 4) Answer any three questions from Part-C. Each question in Part-C is for 5 marks.

PART - A

[3×15=45]

- Q1)** Explain the significance of expiry and repealing of statutes.
- Q2)** What is Mischief Rule? Discuss the rule with the help of decided case laws.
- Q3)** Explain the significance of codifying and consolidating principles in interpretation of statutes.
- Q4)** Describe the various modes of interpretation of the Constitution.
- Q5)** Explain the principles of interpretation of statutes affecting jurisdictions of the courts and support your answer with appropriate case laws.

R.T.O.

PART - B

[2×10=20]

- Q6)** Explain preamble & punctuations as internal aids of interpretation.
- Q7)** Explain principles governing interpretation of remedial statutes.
- Q8)** Explain the subsidiary rule of ejusdem generis with help of decided case Laws.
- Q9)** "Taxing statute is strict statute". Discuss.

PART - C

Q10) Write short notes on any three of the following questions : **[3×5=15]**

- a) Statute to be constructed to make it effective and workable
- b) Mens rea in statutory offences
- c) Retrospective operation of statutes
- d) Provision of gender and number under the General Clauses Act, 1897
- e) Difference Between Construction and Interpretation

Total No. of Questions : 10]

PD1933

[6413]-46

Fifth Year B.A. LL.B. (Five Year Course)
LC-0902 : INTERPRETATION OF STATUTES
(2017 Pattern) (Semester - IX)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

/एकूण गुण : 80

- सूचना :-
- 1) सर्व भाग अ, ब आणि क अनिवार्य आहेत.
 - 2) भाग-अ मधील कोणत्याही 3 प्रश्नांची उत्तरे लिहा. भाग-अ मधील प्रश्न प्रत्येक 15 गुणांसाठी असतील.
 - 3) भाग-ब मधील कोणत्याही 2 प्रश्नांची उत्तरे लिहा. भाग-ब मधील प्रश्न प्रत्येक 10 गुणांसाठी असतील.
 - 4) भाग-क मधील कोणत्याही 3 प्रश्नांची उत्तरे लिहा. भाग-क मधील प्रश्न प्रत्येक 5 गुणांसाठी असतील.

भाग-अ

[3×15=45]

प्र.1) कायदे संपुष्टात आणणे आणि रद्द करणे याचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.2) मिसचिफ रूल म्हणजे काय? विविध निर्णय विधींच्या मदतीने रूलची चर्चा करा.

प्र.3) कायद्यांचे इंटरप्रीटेशन करताना तत्वांचे संहिताकरण आणि एकत्रीकरणाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.4) राज्यघटनेच्या इंटरप्रीटेशनच्या विविध पद्धतींचे वर्णन करा.

प्र.5) न्यायालयांच्या अधिकारक्षेत्रावर परिणाम करणाऱ्या कायद्यांच्या इंटरप्रीटेशनची तत्वे स्पष्ट करा आणि विविध निर्णय विधींच्या मदतीने तुमच्या उत्तराचे समर्थन करा.

भाग-ब

[2×10=20]

प्र.6) इंटरप्रीटेशनचे इंटरनल एंड्स म्हणून प्रस्तावना (preamble) आणि विरामचिन्हे (punctuations) स्पष्ट करा.

प्र.7) निरसनात्मक कायद्यांचे (remedial statutes) इंटरप्रीटेशनाची तत्वे स्पष्ट करा.

प्र.8) विविध निर्णय विधींच्या मदतीने इजुस्टेम जेनेरीसचा सब्सिडियरी रूलचे स्पष्टीकरण करा.

प्र.9) “कर कायदे हे कठोर कायदा आहेत” स्पष्ट करा.

भाग-क

प्र.10) खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर लहान टिपा लिहा :

[3×5=15]

अ) कायदा प्रभावी आणि कार्यक्षम बनवण्यासाठी अर्थ लावणे.

ब) कायद्यातील परिभाषित गुन्हांमधील mens rea चे स्थान

क) कायद्यांना पूर्वलक्ष्यी प्रभावाने लागू करणे.

ड) सर्वसाधारण परिभाषा अधिनियम, 1897 अंतर्गत लिंग आणि क्रमांकाची तरतूद

इ) इंटरप्रीटेशन आणि कंस्ट्रक्शन यातील फरक स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 10]

PD1934

SEAT No. :

APR 2025
[Total No. of Pages : 4

[6413]-47

Fifth Year B.A. LL.B. (Five Year Law Course)

LC-0903 : ENVIRONMENTAL LAW

(2017 Pattern) (Semester - IX)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt any 3 questions in part A carrying 15 marks each.
- 2) Attempt any 2 questions in part B carrying 10 marks each.
- 3) Attempt any 3 shorts notes in part C carrying 5 marks each.
- 4) Figures to the right indicate full marks.

PART - A

[3×15=45]

Q1) Explain the Historical origin of Environmental law, International and Indian prespective.

Q2) Discuss the Role of Indian judiciary in protecting Environment.

Q3) Discuss the significance of Stockhlom conference, 1972 and it's applicability in Indian legal System.

Q4) Write a detailed note on provisions relating to authorities appointed under The Wildlife Protection Act, 1972 along with its powers and functions.

Q5) Write a detailed note on The Biological Diversity Act, 2002.

P.T.O.

PART - B

[2×10=20]

Q6) Discuss the concept of Sustainable Development with recent judicial decisions.

Q7) Explain the environmental issues involved in Silent Valley project.

Q8) Discuss the provisions of the National forest policies of 1952 and 1988.

Q9) Write a brief note on The Forest (Conservation) Act, 1980.

PART - C

Q10) Write short notes on any three:

[3×5=15]

- a) Precautionary Principal
- b) Hazardous Wastes (Management and Handling) Rules
- c) E-Waste Management
- d) Municipal Solid Waste(Management and Handling) Rules
- e) Noise Pollution

Total No. of Questions : 10]

PD1934

[6413]-47

Fifth Year B.A. LL.B. (Five Year Law Course)

LC-0903 : ENVIRONMENTAL LAW

(2017 Pattern) (Semester - IX)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

/एकूण गुण : 80

- सूचना :-
- 1) भाग-अ मध्ये प्रत्येकी 15 गुण असलेले कोणतेही 3 प्रश्न करून घ्या.
 - 2) भाग-ब मध्ये प्रत्येकी 10 गुण असलेले कोणतेही 2 प्रश्न करण्याचा प्रयत्न करा.
 - 3) भाग-क मध्ये प्रत्येकी 5 गुण असलेल्या कोणतेही 3 शॉर्टस नोटसचा प्रयत्न करा.
 - 4) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

भाग-अ

[3×15=45]

प्र.1) पर्यावरण कायद्याचे ऐतिहासिक मूल, आंतरराष्ट्रीय आणि भारतीय परिप्रेक्ष्य स्पष्ट करा.

प्र.2) पर्यावरणाच्या संरक्षणात भारतीय न्यायसंस्थेच्या भूमिकेची चर्चा करा.

प्र.3) स्टॉकहोम कॉन्फरन्स, 1972 चे महत्त्व आणि त्याची भारतीय कायदा व्यवस्थेमधील अंमल याबद्दल चर्चा करा.

प्र.4) वन्यजीव संरक्षण कायदा, 1972 अंतर्गत नियुक्त केलेल्या प्राधिकरणांशी संबंधित तरतुदींसह त्याचे अधिकार आणि कार्ये यांची तपशीलवार नोंद लिहा.

प्र.5) जैविक विविधता कायदा, 2002 वर तपशीलवार नोंद लिहा.

भाग-ब

[2×10=20]

प्र.6) शाश्वत विकास संकल्पनेची अलीकडील न्यायालयीन निर्णयांसह चर्चा करा.

प्र.7) सायलेंट व्हॅली प्रकल्पात समाविष्ट असलेल्या पर्यावरणीय समस्यांचे स्पष्टीकरण द्या.

प्र.8) 1952 आणि 1988 च्या राष्ट्रीय वन धोरणांच्या तरतुदींची चर्चा करा.

प्र.9) वन (संवर्धन) कायदा, 1980 वर एक संक्षिप्त नोंद लिहा.

भाग-क

प्र.10) कोणत्याही तीनवर लहान टिपा लिहा.

[3×5=15]

- अ) सावधगिरीचे मुख्य तत्वे
- ब) घातक कचरा (व्यवस्थापन आणि हाताळणी) नियम
- क) ई-कचरा व्यवस्थापन
- ड) महापालिका घनकचरा (व्यवस्थापन आणि हाताळणी) नियम
- इ) ध्वनी प्रदूषण

Total No. of Questions : 10]

PD1935

SEAT No. :

APR 2025

[Total No. of Pages : 4

[6413]-48

Fifth Year B.A. LL.B. (Five Year Law Course)

**LO 0904 : PRACTICAL TRAINING PAPER - III - DRAFTING,
PLEADING AND CONVEYANCE
(2017 Pattern) (Semester - IX)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) From Part A, answer any three questions. Each question carries 15 marks.
- 2) From Part B, answer any two questions. Each question carries 10 marks.
- 3) Answer Question No. 10 as directed, Question 10 carries 15 marks in total.
- 4) Figures to the right indicate full marks.

PART - A

[3×15=45]

Q1) Draft a reply on behalf of M/s ABC to consumer complaint regarding defect in the refrigerator supplied.

Q2) Draft a agreement to sale for regular supply of raw material by supplier M S & Co, to the manufacturing Company namely XYZ Pvt. Ltd. Co.

Q3) Draft an agreement to transfer shares of a Private Limited Company.

Q4) Draft a suit for recovery of price of machinery supplied by M/s Alpha to manufacture LMN & Co.

Q5) Draft written statement in a suit filed for declaration of share and partition of the property of Joint Hindu property.

P.T.O.

PART - B

[2×10=20]

- Q6)** Draft a notice Under Sec. 138 of negotiable Instrument Act, 1882.
- Q7)** Draft an application for maintenance on behalf of Mrs. G for herself and her children U/s 125 of Cr. P.C.
- Q8)** Draft a reply for application filed for probate, contesting the will.
- Q9)** Draft a gift deed for Mr. A donating his self earned property to his friend.

PART - C

Q10) Write drafts on (any three)

[3×5=15]

- a) Acknowledgement u/s 18 of the limitation Act, 1963
- b) Application for probate
- c) Indemnity bond
- d) Application for recovery of motor vehicle seized by police
- e) General power of attorney

Total No. of Questions : 10]

PD1935

[6413]-48

Fifth Year B.A. LL.B. (Five Year Law Course)

LO 0904 : PRACTICAL TRAINING PAPER - III - DRAFTING,
PLEADING AND CONVEYANCE

(2017 Pattern) (Semester - IX)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 80]

- सूचना :-
- 1) भाग-अ मधून कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. प्रत्येक प्रश्नाला 15 गुण आहेत.
 - 2) भाग-ब मधून कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. प्रत्येक प्रश्नाला 10 गुण आहेत.
 - 3) निर्देशानुसार प्रश्न क्रमांक 10 चे उत्तर द्या, प्रश्न क्रमांक 10 मध्ये एकूण 15 गुण आहेत.
 - 4) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

भाग-अ

[3×15=45]

प्र.1) पुरवलेल्या रेफ्रिजरेटरमधील दोषाबद्दल ग्राहकांच्या तक्रारीसाठी, मेसर्स ए बी सि च्या वतीने जबाब तयार करा.

प्र.2) पुरवठादार एम एस आणि कंपनी, हे एक्स वाय झेड प्रा. लि. कंपनी ह्या कंपनीस नियमित कच्चा माल पुरवण्यासाठीचा कराराचा मसुदा तयार करा.

प्र.3) प्रायव्हेट लिमिटेड कंपनीचे शेअर्स हस्तांतरित करण्यासाठी कराराचा मसुदा तयार करा.

प्र.4) एल एम एन आणि कंपनीला, मेसर्स अल्फाने निर्मितीसाठी पुरवलेल्या यंत्रांच्या किमतीच्या वसुलीसाठी खटल्याचा मसुदा तयार करा.

प्र.5) संयुक्त हिंदू मालमत्तेच्या वाटा घोषित आणि विभाजन करण्यासाठी दाखल केलेल्या दाव्यात जबाब तयार करा.

- प्र.6) निगोशिएबल इन्स्ट्रुमेंट ऐक्ट, 1882 चे कलम 138 अंतर्गत नोटिशीचा मसुदा तयार करा.
- प्र.7) श्रीमती जी यांच्या वतीने, स्वतःसाठी आणि त्यांच्या मुलांसाठी, क्रिमिनल प्रोसिजर कोड कलम 125 च्या अंतर्गत निर्वाह भत्त्यासाठी अर्जाचा मसुदा तयार करा.
- प्र.8) प्रॉबेटसाठी दाखल केलेल्या अर्जाला विरोध करण्यासाठी इच्छापत्र नोंदणी ला आव्हान देणारा उत्तराचा मसुदा तयार करा.
- प्र.9) मिस्टर अ. स्वतःची कमाई केलेली संपत्ती त्याच्या मित्राला दान करण्यासाठी असलेल्या बक्षीस पत्राचा मसुदा तयार करा.

प्र.10) कोणत्याही तीन चे मसुदे लिहा.

[3×5=15]

- अ) मर्यादा कायदा, 1963 च्या कलम 18 अन्वये पोचपावती
- ब) प्रॉबेटसाठी अर्ज
- क) नुकसानभरपाई बाँड
- ड) पोलिसांनी जप्त केलेली मोटार परत मिळवण्यासाठीचा अर्ज
- इ) जनरल पॉवर ऑफ अटर्नी

Total No. of Questions : 10]

PD1937

SEAT No.

APR 2025
[Total No. of Pages : 4]

[6413]-50

**Fifth Year B.A.LL.B. (Five Year Law Course)
LO-0906(B) : PRINCIPLES OF TAXATION LAW
(2017 Pattern) (Semester - IX)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any three questions from Part-A. Each question in Part-A carry 15 marks.
- 2) Answer any two questions from Part-B. Each question in Part-B carry 10 marks.
- 3) Answer question no. 10 from Part-C as directed. Question No. 10 is for 5 marks.

PART - A

[3×15=45]

Q1) Discuss the Constitutional Provisions relating to taxation and explain their importance and significance.

Q2) What Incomes are charged under the head 'salaries' and what deductions are allowed?

Q3) Discuss the provisions regarding 'Search and Seizure' under the Income Tax Act, 1961.

Q4) What are those expenses expressly disallowed while computing the income under the head 'Income from Business or Profession'?

Q5) State the various conditions to be satisfied before any income to be brought under the head 'House Property Income'.

P.T.O.

PART - B

[2×10=20]

- Q6)** Discuss the Income Tax Act provisions relating to advance payment of Income Tax.
- Q7)** "The incidence of Income-Tax depends on the Residential status of an Assessee". Comment.
- Q8)** Discuss the provisions regarding 'Rebates and Reliefs' under the Income Tax Act, of 1961.
- Q9)** Explain the Constitutional Amendment 101 for GST.

PART - C

Q10) Write Short notes on any three.

[3×5=15]

- a) Gross Annual value
- b) Long term capital gain
- c) Capital Goods
- d) Offences and penalties under CGST
- e) 'Registration' under the Central Goods Services Tax Act, 2017.

Total No. of Questions : 10]

PD1937

[6413]-50

Fifth Year B.A.LL.B. (Five Year Law Course)
LO-0906(B) : PRINCIPLES OF TAXATION LAW
(2017 Pattern) (Semester - IX)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

/एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) भाग-अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांसाठी आहे.
2) भाग-ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांसाठी आहे.
3) भाग-क मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांसाठी आहे.

भाग-अ

[3×15=45]

- प्र.1) कर आकारणीशी संबंधित घटनात्मक तरतुदींची चर्चा करा आणि त्यांचे महत्त्व आणि महत्त्व स्पष्ट करा.
- प्र.2) 'पगार' हेड अंतर्गत कोणते उत्पन्न आकारले जाते आणि कोणत्या कपातीची परवानगी आहे?
- प्र.3) प्राप्तिकर कायदा, 1961 अंतर्गत 'शोध आणि जमी' संबंधित तरतुदींची चर्चा करा.
- प्र.4) "व्यवसाय किंवा व्यवसायातून मिळकत" या शीर्षकाखाली उत्पन्नाची गणना करताना ते कोणते खर्च स्पष्टपणे नाकारले जातात?
- प्र.5) कोणतेही उत्पन्न 'घर संपत्ती उत्पन्न' या शीर्षकाखाली आणण्यापूर्वी पूर्ण करण्याच्या विविध अटी सांगा.

भाग-ब

[2×10=20]

प्र.6) इन्कम टॅक्सच्या आगाऊ पेमेंटशी संबंधित आयकर कायद्यातील तरतुदींची चर्चा करा.

प्र.7) “उत्पन्न कर हे करनिर्धारकाच्या निवासी स्थितीवर अवलंबून असतात” टिप्पणी.

प्र.8) 1961 च्या प्राप्तिकर कायदा अंतर्गत ‘सवलत आणि सुट’ बाबतच्या तरतुदींची चर्चा करा.

प्र.9) GST साठी घटनादुरुस्ती 101 स्पष्ट करा.

भाग-क

प्र.10) कोणत्याही तीनवर टीपा लिहा.

[3×5=15]

अ) एकूण वार्षिक मूल्य

ब) दीर्घकालीन भांडवली नफा

क) भांडवली वस्तू

ड) CGST अंतर्गत गुन्हे आणि दंड

इ) केंद्रीय वस्तू आणि सेवा कर कायदा, 2017 अंतर्गत ‘नोंदणी’.

Total No. of Questions : 10]

PD1938

SEAT No. :

APR 2025

[Total No. of Pages : 4

[6413]-51

Fifth Year B.A.LL.B. (Five Year Course)
LO-0907 : LAW OF FORENSIC SCIENCE
(2017 Pattern) (Semester - IX)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *Answer any THREE questions from part A. Each question carries 15 marks.*
- 2) *Answer any TWO questions from part B. Each question carries 10 marks.*
- 3) *Answer question no. 10 from part C as directed. Question No. 10 is for 15 marks.*

PART - A

[3×15=45]

- Q1)** What is "Narcoanalysis"? Explain Scientific theory behind narcoanalysis, Precautions before conducting the tests, Its Importance in Criminal investigation and its Evidentiary Value in court of law.
- Q2)** What is Polygraph test? Explain its Application and utility along with Legal and Constitutional Status in India.
- Q3)** Discuss the concept of Right to Privacy and Right against Self Incrimination- with leading cases.
- Q4)** What are Questioned Documents? Explain underlying Principle for Handwriting analysis its Evidentiary value, Judicial approach and Evidentiary value of expert opinion on handwriting.
- Q5)** What is cyber forensics? Explain the role and importance of cyber forensics in criminal investigation.

P.T.O.

PART - B

[2×10=20]

- Q6)** What is brain fingerprinting? Explain Scientific Theory behind brain fingerprinting, its Importance in criminal investigation and its Evidentiary value in Court of Law.
- Q7)** What is Handwriting Analysis? Explain Principles Approach and its Evidentiary Value in court of law.
- Q8)** Explain the Relevancy of Expert's opinion in Crime Investigation given under Indian Evidence Act.
- Q9)** Explain the meaning and Scope of ballistics. Explain the role of a ballistics expert, his Opinion and Admissibility of such opinion in the court of law.

PART - C

[3×5=15]

Q10) Write a note on any THREE.

- a) Summons.
- b) Autopsy.
- c) DNA Finger Printing.
- d) Relevancy of Expert's Opinion.
- e) Medical Evidences and Medical witnesses.

Total No. of Questions : 10]

PD1939

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 4

APR 2025

APR 2025

[6413]-52

Fifth Year B.A.LL.B. (Five Year Law Course)

LO-0908 (d) : LAND LAWS - I

(2017 Pattern) (Semester - IX)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any 3 questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.
- 2) Answer any 2 questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.
- 3) Answer any 3 short notes from Part C. Each question in Part C is for 5 marks.

PART - A

[3×15=45]

- Q1) Explain special provision for recovery of possession by Members of Armed Forces under the Maharashtra Rent Control Act, 1999.
- Q2) Enumerate the Powers and Functions of Real Estate Regulatory Authority under the Real Estate (Regulation and Development) Act, 2016.
- Q3) Define Standard Rent. When the Court can fix the Standard rent & permitted increase under the Maharashtra Rent Control Act, 1999.
- Q4) What do you mean by Apartment? Discuss the provisions relating to common Areas and Facilities & contents of Deeds of Apartments under the Maharashtra Apartment Ownership Act, 1970.
- Q5) Who is Promoter? What are the Duties & Liabilities of promoters under the Maharashtra Ownership Flats Act, 1963?

P.T.O.

PART - B

[2×10=20]

- Q6)** Enumerate the provisions relating to Development Plan, its contents and implementation under The Maharashtra Regional and Town Planning Act, 1966.
- Q7)** Explain the procedure for Registration of Real Estate Agents and Consequences of non-Registration under the Real Estate (Regulation & Development) Act, 2016.
- Q8)** What are the provisions relating to Relief against Forfeiture & Jurisdiction of Courts under the Maharashtra Rent Control Act?
- Q9)** Discuss landlord's duty to keep the premises in good repair & not to cut off or withhold essential supply or Service.

PART - C

[3×5=15]

Q10) Answer Any Three of the following.

- a) Registration of Flat Purchase Agreement under MOFA, 1963.
- b) Power to adjudicate compensation under RERA Act, 2016.
- c) Repair & Re-entry under the MRCA, 1999.
- d) Bye-laws, Management of Apartments Condominium
- e) Rights and Duties of allottees under RERA, 2016.

Total No. of Questions : 10]

PD1939

[6413]-52

Fifth Year B.A.LL.B. (Five Year Law Course)

LO-0908 (d) : LAND LAWS - I

(2017 Pattern) (Semester - IX)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

/एकूण गुण : 80

- सूचना :-
- 1) भाग-अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांसाठी आहे.
 - 2) भाग-ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांसाठी आहे.
 - 3) भाग-क मधील कोणत्याही तीन टिपा लिहा. भाग-क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांसाठी आहे.
 - 4) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवतात.

भाग-अ

[3×15=45]

प्र.1) महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण कायदा, 1999 अंतर्गत सशस्त्र दलाच्या सदस्यांकडून ताबा परत मिळवण्यासाठी विशेष तरतूद स्पष्ट करा.

प्र.2) रिअल इस्टेट (नियमन आणि विकास) कायदा, 2016 अंतर्गत रिअल इस्टेट नियामक प्राधिकरणाचे अधिकार आणि कार्ये सविस्तर लिहा.

प्र.3) मानक भाडे परिभाषित करा. महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण कायदा, 1999 अंतर्गत न्यायालय मानक भाडे आणि भाडे वाढीचे निर्धारण कसे केले जाते ते सविस्तर लिहा.

प्र.4) अपार्टमेंट म्हणजे काय? महाराष्ट्र अपार्टमेंट ओनरशिप कायदा, 1970 अंतर्गत सामान्य क्षेत्रे आणि सुविधांशी संबंधित तरतुदी आणि अपार्टमेंटच्या डीड्स मधील मजकुराची चर्चा करा.

प्र.5) प्रवर्तक कोण आहे? महाराष्ट्र मालकी सदनिका अधिनियम, 1963 अंतर्गत प्रवर्तकांची कर्तव्ये आणि दायित्वे काय आहेत?

- प्र.6)** महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगररचना अधिनियम, 1966 अंतर्गत विकास आराखडा, त्यातील समाविष्ट बाबी आणि अंमलबजावणीशी संबंधित तरतुदी लिहा.
- प्र.7)** रिअल इस्टेट (नियमन आणि विकास) कायदा, 2016 अंतर्गत रिअल इस्टेट एजंटच्या नोंदणीची प्रक्रिया आणि नोंदणी न केल्याचे परिणाम स्पष्ट करा.
- प्र.8)** महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण कायद्यांतर्गत जमी विरूद्धच्या सवलती आणि न्यायालयाचे अधिकार क्षेत्र संबंधित काय तरतुदी आहेत?
- प्र.9)** जागा चांगल्या प्रकारे दुरुस्त ठेवण्यासाठी आणि अत्यावश्यक पुरवठा किंवा सेवा खंडित किंवा रोखू नये यासाठी घरमालकाच्या कर्तव्या संबंधीच्या तरतुदी लिहा.

प्र.10) संक्षिप्त टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

[3×5=15]

- अ) महाराष्ट्र मालकी सदनिका अधिनियम, 1963 अंतर्गत फ्लॅट खरेदी कराराची नोंदणी
- ब) रिअल इस्टेट कायदा, 2016 अंतर्गत नुकसान भरपाईचा निर्णय घेण्याचा अधिकार
- क) महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण कायद्यांतर्गत दुरुस्ती आणि पुन्हा प्रवेश
- ड) उपविधि, अपार्टमेंट कॉन्डोमिनियमचे व्यवस्थापन
- इ) रिअल इस्टेट कायदा, 2016 अंतर्गत मालमत्ता धारकाचे अधिकार आणि कर्तव्ये

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

APR 2025

PD1940

[Total No. of Pages : 4

[6413]-53

Fifth Year B.A.LL.B. (Five Year Law Course)

LO-0909 : INTERNATIONAL LAW ON AIR, SPACE AND SEA
(2017 Pattern) (Semester - IX)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) Part A, Part B and Part C are compulsory.
- 2) Attempt any three questions from part A. Each question of Part A is for 15 marks.
- 3) Attempt any two questions from part B. Each question of Part B is for 10 marks.
- 4) Attempt any three questions from part C. Each question of Part C is for 5 marks.

PART - A

[3×15=45]

- Q1) Define Air Law. Explain in detail the concept of 'Freedom of Air' vis-a-vis 'Air Sovereignty' with the help of case laws.
- Q2) Explain the international conventions regulating Aerial navigation.
- Q3) Explain the role and the dispute settlement mechanism of International Civil Aviation Organization (ICAO).
- Q4) Discuss in detail about the 'Department of Space' accountable for the administration of the Indian space program.
- Q5) Discuss the contribution of the UN conferences on the Law of Sea in the development of Law of Sea

P.T.O.

PART - B

[2×10=20]

Q6) Write a note on the provisions of the Aircraft Act, 1934.

Q7) Define Space Law. Explain the nature of Space Law.

Q8) Explain the basic provisions of the Rescue Agreement, 1968.

Q9) Write a note on protection of the Space Environment.

PART - C

Q10) Write short notes on any three.

[3×5=15]

- a) The Registration Convention, 1975
- b) The Partial Test Ban Treaty
- c) Human Habitation on the Moon and other Celestial bodies
- d) International Space Station
- e) Contiguous Zone

